

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 11.2.2002

KOM(2002) 47 endelig

2002/0037 (CNS)

Forslag til

RÅDETS AFGØRELSE

**om ændring af afgørelse 1999/311/EF om vedtagelse af tredje fase af programmet
for tværeuropæisk samarbejde inden for de videregående uddannelser
(Tempus III) (2000-2006)**

(forelagt af Kommissionen)

BEGRUNDELSE

1. INDLEDNING

Det sydlige og østlige Middelhavsområde udgør sammen med Mellemøsten et strategisk uhyre vigtigt område for Den Europæiske Union. Det er med Barcelona-processen, som iværksattes i 1995, lykkedes at skabe en ny partnerskabsånd mellem Fællesskabet og de forskellige lande og territorier i dette område. De mål, principper og instrumenter, der blev opnået enighed om i Barcelona, skal fortsat være såvel grundlag som referenceramme for Fællesskabets politik i forholdet til nabolandene og -territorierne i Middelhavsområdet, men der er behov for at revitalisere strategien og redskaberne i processen, ligesom EU's indsats for fred, stabilitet, demokrati og velfærd skal styrkes. Det er vigtigt at betone gensidig viden og forståelse mellem den Europæiske Union og Middelhavslandene, gennem uddannelse og kulturel udveksling og dialog.

Der findes for nærværende ingen aftaler om samarbejde om videregående uddannelser som led i partnerskabet mellem Fællesskabet og Middelhavslandene. Hensigten med dette forslag er at rette op på denne mangel og udvide Tempus-programmet til at omfatte ovennævnte lande og territorier for på denne måde at opfylde et af hovedformålene i Barcelona-erklæringen, nemlig at:

Udvikle menneskelige ressourcer, fremme forståelsen mellem kulturer og bringe befolkningerne i EU og Middelhavsregionen tættere på hinanden og udvikle frie og fremgangsrige civilsamfund (partnerskab på det sociale, kulturelle og menneskelige område)¹.

Udvidelsen af Tempus skal ses som led i en bredere strategi der skal styrke dialogen mellem folk og kulturer i den Europæiske Union og Middelhavslande.

2. BAGGRUND

EU's politik i Middelhavsområdet foregår inden for rammerne af det Euro-Middelhavs-partnerskab mellem EU og dets partnere i Middelhavsområdet, som blev indledt på Barcelona-konferencen i 1995. Barcelona-erklæringen, som blev vedtaget på konferencen, udstikker retningslinjerne for udvikling af menneskelige ressourcer, fremme af forståelse mellem kulturer og udvekslinger mellem civilsamfundene, hvoraf sidstnævnte er et af de vigtigste mål i erklæringen. I denne henseende lægger erklæringen særlig vægt på betydningen af almen og erhvervsfaglig uddannelse og afspejler parternes aftale om at styrke og/eller indføre de redskaber, der er nødvendige for at fremme udvekslinger mellem bl.a. universiteter og forskningsmiljøer.

Erklæringen anerkender desuden, dels at civilsamfundet kan få stor betydning for udviklingen af Euro-Middelhavs-partnerskabet og komme til at spille en væsentlig rolle som katalysator for større forståelse og tættere bånd mellem befolkningerne, dels at det er vigtigt at tilskynde til kontakter mellem og udvekslinger af unge mennesker som led i en række programmer for decentraliseret samarbejde.

¹ http://europa.eu.int/comm/external_relations/med_mideast/euro_med_partnership/bd.htm.

Meda-programmet er Fællesskabets vigtigste finansielle instrument til gennemførelsen af Euro-Middelhavspartnerskabet. Programmet tilbyder tekniske og finansielle ledsageforanstaltninger til reformen af Middelhavspartnerskabets økonomiske og sociale strukturer. Det retlige grundlag for Meda-programmet er Meda-forordningen fra 1996 (Rådets forordning (EF) nr. 1488/96 af 23. juli 1996). Denne forordning blev ændret i november 2000 og kaldes i sin nuværende form sædvanligvis Meda II (Rådets forordning (EF) nr. 2698/2000 af 27. november 2000).

I kølvandet på Barcelona-konferencen i 1995 blev der iværksat tre vellykkede samarbejdsinitiativer på områderne ungdom og kultur med finansiering over Meda-programmet: Euromed Heritage (om beskyttelse af den materielle og den immaterielle kulturarv), Euromed Audiovisual (om konservering af arkiver og produktion og distribution af radio- og tv-programmer samt film) og ungdomshandlingsprogrammet for EU og Middelhavsområdet (hvis specifikke mål er at forbedre den gensidige forståelse mellem unge i Middelhavsområdet på grundlag af og forankret i en forpligtelse til gensidig respekt, tolerance og dialog mellem de forskellige kulturer).

Inden Barcelona-processen blev indledt, iværksatte Kommissionen i 1992 som led i den nye Middelhavspolitik Med-Campus-programmet, som støttede decentraliserede samarbejdsprojekter under ledelse af universitetsnetværk i den nordlige og sydlige del af Middelhavsområdet. Der har aldrig været sat spørgsmålstegn ved værdien af Med-Campus-programmet, men det måtte alligevel afbrydes i 1997 som følge af administrative problemer. Med-Campusprogrammets afbrydelse og senere ophør efterlod et tomrum i universitetssamarbejdet.

Med-Campus-programmet var til en vis grad inspireret af Tempus-programmet², der blev vedtaget som følge af behovet for reform af de videregående uddannelser i de central- og østeuropæiske lande efter Berlin-murens fald i 1989. Tempus blev i 1993³ udvidet til at omfatte alle de nye uafhængige stater og Mongoliet, i alt 13 partnerlande. Først på året 2000 blev også Kroatien, Albanien, Bosnien-Hercegovina og Den Tidligere Jugoslaviske Republik Makedonien støtteberettigede under Tempus, og i begyndelsen af 2001 udvidedes Tempus til desuden at omfatte Forbundsrepublikken Jugoslavien. Siden 1997 er de ti såkaldte førtiltrædelseslande fra Central- og Østeuropa efter tur trådt ud af Tempus-programmet og overgået til Socrates-programmet, som er Fællesskabets hovedprogram på uddannelsesområdet. Programmets nuværende fase⁴ (Tempus III) dækker perioden 2000-2006. Fokus er stadig på samarbejde inden for de videregående uddannelser, men denne fase af programmet tager sigte på at udvide deltagerkredsen til ud over det traditionelle akademiske selskab at omfatte politiske beslutningstagere og civilsamfundet som helhed.

Tempus III kan med ganske få ændringer udvides til at omfatte Middelhavspartnerne og vil dermed være egnet til at dække behovet for samarbejde inden for de videregående uddannelser i Middelhavsområdet.

² Rådets afgørelse 90/233/EØF af 7.5.1990 om indførelse af et program for tværeuropæisk mobilitet inden for de videregående uddannelser (TEMPUS).

³ Rådets afgørelse 93/246/EØF af 29.4.1993 om vedtagelse af anden fase af programmet for tværeuropæisk samarbejde inden for de videregående uddannelser.

⁴ Rådets afgørelse 1999/311/EF af 29.4.1999 om vedtagelse af tredje fase af programmet for tværeuropæisk samarbejde inden for de videregående uddannelser (Tempus III).

3. FORMÅLET MED KOMMISSIONENS FORSLAG: UDVIDELSE AF TEMPUS-PROGRAMMET TIL AT OMFATTE MEDA-PARTNERNE

3.1. Bevæggrunden for samarbejdet inden for de videregående uddannelser med Meda-partnerne

I en tid, hvor samarbejdet på uddannelsesområdet, navnlig inden for de videregående uddannelser, mellem Fællesskabet og andre regioner i verden styrkes, og forskellige former for ekstremisme og intolerance afslører en mangel på dialog og forståelse mellem kulturer, er der mere end nogensinde behov for samarbejde i området omkring Middelhavet.

For hurtigt at dække dette behov foreslår Kommissionen at udvide Tempus-programmet og optage følgende Middelhavspartnerne: Marokko, Algeriet, Tunesien, Egypten, Israel, Jordan, Den Palæstinensiske Myndighed, Syrien og Libanon⁵.

Set under en strukturel synsvinkel kan samarbejdet inden for de videregående uddannelser under Tempus-programmet bl.a. bidrage til at udvikle nye læseplaner, udvide uddannelsesudbuddet i forhold til moderne kvalifikationskrav og forbedre administrationen af universiteterne. Et sådant samarbejde kan også styrke de strukturelle mekanismer, som sætter universiteterne i stand til at indgå i varige samarbejdsforhold ud over det, den støtte, der er bevilget over diverse samarbejdsordninger, giver mulighed for, og bidrage til at såvel EU-institutionerne som institutionerne i partnerlandene og -territorierne er bedre rustet til at indgå og konsolidere partnerskaber, som så igen kan have en multiplikatoreffekt, der rækker ud over de deltagende institutioner.

Universiteternes akademiske og administrative personale, studerende og andre deltagere kan alle have udbytte af udvekslingserfaringer. Men endnu vigtigere end det rent personlige udbytte er det, at de erfaringer, som deltagerne tager med sig fra udvekslingsopholdene, kan have en varig og gensidig effekt på uddannelsessystemerne. I sidste ende vil borgerne nyde godt af bedre uddannelser og stå bedre rustet til skiftende samfundsmæssige og økonomiske udfordringer - hvoriblandt globaliseringen er en af de mest markante.

Ud over de akademiske gevinster kan samarbejdet inden for de videregående uddannelser bidrage afgørende til holdningsændringer, idet de yngre generationer får mulighed for at sammenligne deres respektive værdier og kulturer. Betydningen heraf skal ses på baggrund af den potentielle vækst i fjendtlige holdninger som følge af kulturelle og religiøse fordomme i både EU og Middelhavspartnerlandene. Dialogen mellem disse kulturer og udvekslingerne på det menneskelige, videnskabelige og teknologiske plan kan ses som en væsentlig faktor til at bringe folkene tættere sammen, fremme forståelsen mellem dem og give dem en bedre opfattelse af hinanden.

Samarbejde betyder, at der skabes netværk og løbende kontakter mellem mennesker, hvilket fører til udveksling af synspunkter, som rækker langt ud over de rent faglige rammer. Dialogen kan bidrage til at styrke civilsamfundets mekanismer i Middelhavspartnerlandene og skabe større forståelse for de kulturelle forskelligheder i EU og partnerlandene.

⁵ Cypern, Malta og Tyrkiet er også omfattet af partnerskabet, men Cypern og Malta deltager allerede i Socrates-programmet som led i førtiltrædelsesstrategien. Tyrkiet forventes snart at få en tilsvarende stilling. Hvis de ønsker at deltage i Tempus-programmet, må de derfor selv overtage finansieringen på samme måde som de central- og østeuropæiske lande, der tidligere var støtteberettigede under Tempus. I lighed hermed gælder det, at (staten) Israel, som, fordi den ikke er berettiget til støtte over de bilaterale Meda-midler, selv må finansiere sin eventuelle deltagelse.

3.2. Inddragelse af Middelhavspartnerne i Tempus III-programmet

Tempus-programmet er blevet evalueret gentagne gange, hvilket har styrket dets position som et nyttigt redskab til at fremme udviklingen af uddannelsessystemer gennem støtte til aktiviteter, der indebærer samarbejde på det strukturelle område mellem universiteter i EU og de pågældende partnerlande og -territorier. Samarbejdet har ført til ændringer af akademiske læseplaner og forvaltningspraksis på universiteterne. Evalueringerne har desuden båret vidne om, at programmet opfattes som et værdifuldt redskab til fremme af gensidig forståelse blandt parterne i de støttede aktiviteter. Konklusionerne af disse evalueringer sammenholdt med de foreliggende oplysninger om programmets generelle gennemførelse tegner et billede af, at foranstaltningerne i Tempus-programmet (fælleseuropæiske projekter, strukturelle og/eller supplerende foranstaltninger og individuelle stipendier) er passende og bidrager effektivt til at nå programmets mål.

Disse mål er formuleret således, at de med mindre tilpasninger kan overføres til Middelhavspartnerens forhold, hvilket betyder, at Tempus-Meda-udvidelsen ikke kræver en radikal revision af Tempus III-afgårelsen. Faktisk vil de nødvendige tilpasninger blive foretaget i gennemførelsesleddet i overensstemmelse med Tempus III-afgårelsens artikel 7⁶. Ud over ændringer af rent teknisk karakter foreslår Kommissionen imidlertid to indholdsmæssige ændringer:

- i) Tilføjelse af følgende nye mål i artikel 5 (Mål): a) "at fremme forståelsen og knytte tættere bånd mellem kulturer og skabe frie og fremgangsrige civilsamfund". Denne tilføjelse tydeliggør et mål, som allerede er underforstået i Tempus-afgårelsen, og lader dermed et af de vigtige politiske mål i Barcelona-erklæringen få direkte udtryk i teksten.
- ii) I bilaget under "Individuelle stipendier" tilføjes ordene "forskere" og "forskning" i henholdsvis første afsnit og tredje led. Disse tilføjelser tager højde for ph.d.-studier og forskningsarbejde og knytter an til Fællesskabets forskningsprogrammer.

Kommissionen foreslår også at forlænge Tempus III-programmets varighed med seks måneder til den 31. december 2006 uden tilpasning af de finansielle tildelinger. Denne nye varighed vil svare til varigheden af de aktuelle finansielle overslag og til Fællesskabets øvrige uddannelsesprogrammer.

Tempus MEDA finansieres over Meda-programmets aktuelle tildelinger.

4. BESKRIVELSE AF PROGRAMMET

Tempus-programmet forbliver i det store og hele uændret i sin udvidede form.

Hovedmålene med Tempus-programmet er: at fremme udviklingen af de videregående uddannelser, imødekomme de socioøkonomiske og kulturelle behov i de støtteberettigede lande bedre og at fremme forståelsen og knytte tættere bånd mellem kulturer og skabe frie og fremgangsrige civilsamfund.

Målene skal nås ved hjælp af fælleseuropæiske projekter, som er Tempus-programmets vigtigste instrumenter for samarbejde mellem universiteter. Et såkaldt fælleseuropæisk projekt gennemføres af et netværk af institutioner, som udgøres af mindst en højere læreanstalt fra de

⁶ Rådets afgørelse 1999/311/EF af 29.4.1999.

støtteberettigede lande og to institutioner, hvoraf mindst en skal være en højere læreanstalt, fra to EU-lande.

Ud over støtte til fælleseuropæiske projekter yder Tempus individuelle stipendier til undervisere, forskere, instruktører, universitetsadministratorer, overordnede ministerielle embedsmænd, uddannelsesplanlæggere og andre uddannelseseksperter fra de støtteberettigede lande og EU til besøg med henblik på forbedringer, udvikling og omstruktureringer af de videregående uddannelser og erhvervsuddannelserne i de støtteberettigede lande. Stipendierne kan anvendes til en lang række aktiviteter spændende fra udvikling af kurser og undervisningsmateriale til undervisnings- og forskningsopgaver, herunder personaleudvikling.

Der gives også stipendier til en række supplerende aktiviteter til støtte for de overordnede programmål. Der ydes finansiel støtte til at hjælpe de støtteberettigede lande med bl.a. at udvikle og styrke de højere læreanstalters kapacitet til strategisk planlægning og institutionel udvikling på universitets- eller på fakultetsniveau, at opstille en udviklingsplan for universiteter til støtte for opbygning af internationale kontakter og udbredelse af varige samarbejdsaktioner med sigte på Tempus-målene og at udarbejde en national strategi i et givet støtteberettiget land med henblik på at udvikle et bestemt aspekt på området videregående uddannelse.

Hvilke sektorer Tempus-støtten fortrinsvis skal tildeles, afgøres efter konsultationer mellem Kommissionen og myndighederne i hvert enkelt partnerland. Prioriteringsrækkefølgen bør stemme overens med den, der gælder for programmerne for de forskellige grupperinger af lande og territorier, som inddrages i Tempus (Cards, Tacis og Meda). I henhold til bestemmelserne i Tempus III-afgørelsen skal Kommissionen sikre komplementaritet mellem de aktioner, der iværksættes under Tempus, og andre aktiviteter, som gennemføres inden for rammerne af disse programmer.

5. KONKLUSION

I lyset af ovenstående foreslår Kommissionen at ændre Rådets afgørelse 1999/311/EF af 29. april 1999 om vedtagelse af tredje fase af programmet for tværeuropæisk samarbejde inden for de videregående uddannelser (Tempus III) (2000-2006) for derved at give mulighed for deltagelse i dette program til de lande og territorier, som er omfattet af Rådets forordning (EF) nr. 1488/96 af 23. juli 1996 om finansielle og tekniske ledsageforanstaltninger (MEDA) i forbindelse med reformen af de økonomiske og sociale strukturer inden for rammerne af Euro-Middelhavspartnerskabet⁷.

⁷ EFT L 189 af 30.7.1996, s. 1 - forordning som senest ændret ved forordning (EF) nr. 2698/2000 (EFT L 311 af 12.12.2000, s. 1).

Forslag til

RÅDETS AFGØRELSE

om ændring af afgørelse 1999/311/EF om vedtagelse af tredje fase af programmet for tværeuropæisk samarbejde inden for de videregående uddannelser (Tempus III) (2000-2006)

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR -

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 308,

under henvisning til forslag fra Kommissionen¹,

under henvisning til udtalelse fra Europa-Parlamentet²,

under henvisning til udtalelse fra Det Økonomiske og Sociale Udvalg³,

under henvisning til udtalelse fra Regionsudvalget⁴, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Den 23. juli 1996 vedtog Rådet forordning (EF) nr. 1488/96 om finansielle og tekniske ledsageforanstaltninger (MEDA) i forbindelse med reformen af de økonomiske og sociale strukturer inden for rammerne af Euro-Middelhavspartnerskabet⁵.
- (2) Middelhavsområdet er af meget stor betydning for Fællesskabet, og spørgsmålet om Middelhavspartnerskabets politiske, økonomiske og sociale udvikling får stadig større vægt.
- (3) Det er vigtigt at videreføre og intensivere det samarbejde, der foregår inden for rammerne af Euro-Middelhavspartnerskabet, som blev iværksat ved Barcelona-erklæringen af 27. november 1995.
- (4) Barcelona-erklæringen anerkender, at kulturens og civilisationens traditioner i hele Middelhavsområdet, dialogen mellem disse kulturer og udvekslinger på det menneskelige, videnskabelige og teknologiske plan er en væsentlig faktor i forsøget på at bringe folkene tættere sammen, fremme forståelsen mellem dem og give dem en bedre opfattelse af hinanden. Erklæringen understreger vigtigheden af at udvikle de menneskelige ressourcer både som led i de unges almene og erhvervsfaglige uddannelse og på det kulturelle område, og den anerkender, at civilsamfundet kan yde et væsentligt bidrag til udviklingsprocessen i Euro-Middelhavspartnerskabet, og at det udgør en væsentlig faktor i bestræbelserne på at forbedre folkenes indbyrdes forståelse og knytte tættere bånd mellem dem.

¹ EFT C

² EFT C

³ EFT C

⁴ EFT C

⁵ EFT L 189 af 30.7.1996, s. 1. Forordningen er senest ændret ved forordning (EF) nr. 2698/2000 (EFT L 311 af 12.12.2000, s. 1).

- (5) Euro-Middelhavssamarbejdet er et uundværligt instrument i forbindelse med indsatsen for at nå de hovedmål, der er opstillet i Barcelona-erklæringen, og navnlig for at udvikle menneskelige ressourcer, fremme forståelsen mellem kulturer, knytte tættere bånd mellem folkene i Euro-Middelhavsområdet og skabe frie og fremgangsrige civilsamfund.
- (6) Den 29. april vedtog Rådet afgørelse 1999/311/EF om vedtagelse af tredje fase af programmet for tværeuropæisk samarbejde inden for de videregående uddannelser (Tempus III) (2000-2006)⁶.
- (7) Tempus III-programmet har vist sig at være et effektivt redskab for strukturelt samarbejde inden for de videregående uddannelser og til udviklingen af disse, herunder opkvalificering af de menneskelige ressourcer og erhvervs kvalifikationer. Det kan også via universiteter og universitetspersonale bidrage effektivt til udviklingen inden for den offentlige forvaltning og uddannelsesstrukturerne i de støtteberettigede lande.
- (8) En udvidelse af Tempus III-programmets geografiske anvendelsesområde, således at det omfatter de Middelhavslande og -territorier, som ikke er medlemmer af EU, ville gøre det muligt at bygge videre på programmets dokumenterede stærke punkter, udnytte stordriftsfordele og fremme det regionale samarbejde inden for det bredere Euro-Middelhavsområde.
- (9) Tempus III-programmets varighed bør forlænges med seks måneder indtil den 31. december 2006 uden tilpasning af de finansielle tildelinger, da denne periode svarer til såvel perioden for de finansielle overslag som perioden for de andre væsentlige EF-uddannelsesprogrammer.
- (10) Afgørelse 1999/311/EF bør derfor ændres i overensstemmelse med det ovenfor anførte-

TRUFFET FØLGENDE AFGØRELSE:

Eneste artikel

I afgørelse 1999/311/EF foretages følgende ændringer:

- (1) Artikel 1 og 2 affattes således:

"Artikel 1

Varigheden af Tempus III

Tredje fase af programmet for tværeuropæisk samarbejde inden for de videregående uddannelser (i det følgende benævnt Tempus III) vedtages for perioden 1. juli 2000 - 31. december 2006.

⁶ EFT L 120 af 8.5.1999, s. 30. Afgørelsen er senest ændret ved forordning (EF) nr. 2666/2000 (EFT L 306 af 7.12.2000, s. 1).

Artikel 2

Støtteberettigede lande

1. Tempus III vedrører de lande, der støtteberettigede i henhold til Rådets forordning (EF) nr. 2666/2000^(*) og de nye uafhængige stater i det tidligere Sovjetunionen og Mongoliet, der er omfattet af Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 99/2000^(**), og de Middelhavslande og -territorier, som ikke er medlemmer af EU, og som er anført i forordning (EF) nr. 1488/96^(***). Disse lande og territorier benævnes i det følgende "støtteberettigede lande".
2. På baggrund af en evaluering af situationen i de enkelte lande og i overensstemmelse med de procedurer, der er nævnt i de i stk. 1 anførte forordninger, aftaler Kommissionen med de berørte støtteberettigede lande, hvorvidt de skal deltage i Tempus III, samt arten af og betingelserne for deres deltagelse. For støtteberettigede lande, som ikke deltager i Tempus III, gælder de betingelser, der er fastlagt i artikel 10, stk. 1.

(*) EFT L 306 af 7.12.2000, s. 1.

(**) EFT L 12 af 18.1.2000, s. 1.

(***) EFT L 189 af 30.7.1996, s. 1."

- (2) Artikel 5 og 6 affattes således:

"Artikel 5

Mål

1. Målene for Tempus III er - inden for de retningslinjer og generelle målsætninger, der er anført i de i artikel 2, stk. 1 nævnte forordninger, og som supplement til de programmer og sektorspecifikke strategier, der er afledt heraf - at fremme udviklingen af de videregående uddannelsessystemer i de støtteberettigede lande gennem et så afbalanceret samarbejde som muligt med partnere fra alle medlemsstater.
2. Tempus III har nærmere betegnet til formål:
 - (a) at fremme forståelsen, knytte tættere bånd mellem kulturer og skabe frie og fremgangsrige civilsamfund samt
 - (b) at lette tilpasningen og udviklingen af de videregående uddannelser, så de bedre opfylder de socioøkonomiske og kulturelle behov i de støtteberettigede lande, ved at:
 - (i) fremme udvikling og omlægning af læseplanerne på de prioriterede områder
 - (ii) reformere og udvikle dels strukturerne inden for de videregående uddannelser, dels de højere læreanstalter og deres forvaltning

- (iii) udvikle kompetencegivende uddannelser med henblik på den afhjælpning af mangelen på kvalifikationer på højt niveau, der er nødvendig i forbindelse med de økonomiske reform- og udviklingstiltag, særlig gennem forbedring og styrkelse af forbindelserne med erhvervslivet
 - (iv) styrke de videregående almene og erhvervsfaglige uddannelsers bidrag til dannelsen af gode samfundsborgere og styrkelsen af demokratiet.
3. Kommissionen sikrer, at Fællesskabets generelle politik vedrørende ligebehandling af mænd og kvinder overholdes i forbindelse med gennemførelsen af Tempus III. Kommissionen sikrer ligeledes, at ingen befolkningsgruppe udelukkes eller stilles dårligt.

Artikel 6

Dialog med de støtteberettigede lande

De nærmere enkeltheder vedrørende de opgaver og mål, som indgår i Tempus III, fastlægges af Kommissionen i samarbejde med de kompetente myndigheder i de enkelte lande på grundlag af programmets målsætninger og bestemmelserne i bilaget og navnlig i overensstemmelse med:

- (a) de generelle målsætninger i de i artikel 2, stk. 1, nævnte forordninger
 - (b) de enkelte støtteberettigede landes politik på områderne økonomi, sociale anliggender og uddannelse
 - (c) nødvendigheden af at finde en passende balance mellem de valgte prioriterede områder og de ressourcer, der er afsat til Tempus III."
- (3) Artikel 9 og 10 affattes således:

"Artikel 9

Forbindelser med andre fællesskabsaktioner

Kommissionen, der følger den procedure, der er nævnt i artikel 7, stk. 3, i denne afgørelse, og i givet fald den procedure, der er nævnt i artikel 10 i forordning (EF) nr. 2666/2000, i artikel 13 i forordning (EF, Euratom) nr. 99/2000, og i artikel 11 i forordning (EF) nr. 1488/96, sikrer inden for de grænser, der fastlægges i de årlige budgetafgørelser, sammenhæng og om nødvendigt komplementaritet mellem Tempus III og andre fællesskabsaktioner, der gennemføres såvel inden for Fællesskabet som inden for rammerne af bistanden til de støtteberettigede lande, under særlig hensyntagen til Det Europæiske Erhvervsuddannelsesinstituts aktiviteter.

Artikel 10

Koordinering med aktioner, der gennemføres i tredjelande

1. Kommissionen sikrer en passende koordinering med aktioner, der gennemføres af tredjelande^(*), eller af universiteter og virksomheder i disse lande på det område, som er omfattet af Tempus III, herunder i givet fald deltagelse i Tempus III-projekterne.

2. Denne deltagelse kan antage forskellige former, herunder en eller flere af nedenstående former:
- (a) deltagelse i Tempus III-projekter gennem samfinansiering
 - (b) udnyttelse af de muligheder, som Tempus III frembyder, for at kanalisere de udvekslingsaktioner, der modtager bilateral finansiering
 - (c) koordinering mellem Tempus III og de initiativer på nationalt plan, der har de samme målsætninger, men som finansieres og forvaltes særskilt
 - (d) gensidig udveksling af informationer om alle relevante initiativer på dette område.

(*) Disse lande er medlemmerne af 24-lande-gruppen ud over Fællesskabets medlemsstater, Republikken Cypern, Malta samt de associerede lande i Central- og Østeuropa, og deltagelsen vedrører projekter i samarbejde med de ikke-associerede lande i Central- og Østeuropa, der er støtteberettigede i henhold til Phare-programmet, og eventuelle andre lande, som Fællesskabet på et senere tidspunkt måtte beslutte at inddrage."

(4) Artikel 12, stk. 2, affattes således:

"Kommissionen fremlægger senest den 30. juni 2004 en midtvejsrapport om resultaterne af evalueringen ledsaget af et eventuelle forslag om forlængelse eller tilpasning af Tempus III for perioden fra 1. januar 2007."

(5) Afsnittet "Individuelle stipendier" i bilaget affattes som angivet i bilaget til nærværende afgørelse.

Udfærdiget i Bruxelles, den

På Rådets vegne

Formand

BILAG

Afsnittet "Individuelle stipendier" i bilaget til afgørelse 1999/311/EF affattes således:

"Individuelle stipendier

Ud over støtte til de fælleseuropæiske projekter, strukturforanstaltningerne og/eller de supplerende foranstaltninger yder Det Europæiske Fællesskab også tilskud i form af individuelle stipendier til undervisere, forskere, instruktører, universitetsadministratorer, overordnede ministerielle embedsmænd, uddannelsesplanlæggere og andre uddannelseseksperter fra støtteberettigede lande eller Fællesskabet med henblik på besøg, der skal fremme kvaliteten, udviklingen og omstruktureringen af de videregående uddannelser og erhvervsuddannelser i de støtteberettigede lande.

Disse besøg kan bl.a. dække følgende områder:

- udvikling af kurser og undervisningsmateriale
- personaleudvikling, bl.a. gennem genopfriskningskurser og erhvervspraktik
- undervisnings-, forsknings- og instruktionsopgaver
- aktiviteter til støtte for udviklingen af de videregående uddannelser
- deltagelse i europæiske sammenslutningers, især universitetssammenslutningernes, aktiviteter."

FINANSIERINGSOVERSIGT TIL FORSLAGET

Politikområde: Uddannelse og kultur

Aktiviteter: Uddannelse

Titel: Udvidelse af Tempus-programmet til at omfatte Meda-landene

1. BUDGETPOST (NUMMER OG BETEGNELSE)

B7-410 og B7-410A

De pågældende beløb tages fra de eksisterende rammebevillinger.

2. SAMLEDE TAL

2.1. Samlet rammebevilling (del B): 106,75 mio. EUR som forpligtelsesbevilling

Den foreslåede rammebevilling er baseret på deltagelse af otte lande: Marokko, Algeriet, Tunesien, Egypten, Den Palæstinensiske Myndighed, Jordan, Syrien og Libanon. Det bør dog bemærkes, at beslutningen om at deltage i Tempus-programmet i sidste ende træffes af de enkelte lande, og derfor er den faktiske nødvendige støtte et resultat heraf.

2.2. Gennemførelsesperiode: 2003-2006

2.3. Samlet flerårigt skøn over udgifterne:

a) Forfaldsplan for forpligtelses- og betalingsbevillinger (finansieringstilskud)

mio. EUR (3 decimaler)

	2003	2004	2005	2006	n + 4	n + 5 ff.	I alt
Forpligtelser	20,9	20,9	31,275	31,275	ikke rele- vant	ikke rele- vant	104,35
Betalinger	6,27	12,54	21,922	27,125	20,855	15,637	104,35

b) Teknisk og administrativ bistand og støtteudgifter (jf. punkt 6.1.2.)

mio. EUR (3 decimaler)

	2003	2004	2005	2006	n + 4	n + 5 ff.	I alt
Forpligtelser	0,6	0,6	0,6	0,6	ikke rele- vant	ikke rele- vant	2,4
Betalinger	0,48	0,6	0,6	0,6	0,12	ikke rele- vant	2,4

mio. EUR (3 decimaler)

a+b i alt	2003	2004	2005	2006	n + 4	n + 5 ff.	I alt
Forpligtelser	21,5	21,5	31,875	31,875	ikke rele- vant	ikke rele- vant	106,75
Betalinger	6,75	13,14	22,522	27,725	20,975	15,637	106,75

c) Personale- og driftsudgifters samlede budgetvirkninger (jf. punkt 7.2. og 7.3.)

mio. EUR (3 decimaler)

	2003	2004	2005	2006	n + 4	n + 5 ff.	I alt
Forpligtelser/Beta- linger	0,601	0,601	0,601	0,601	ikke rele- vant	ikke rele- vant	2,404

a+b+c i alt	2003	2004	2005	2006	n + 4	n+5 ff.	I alt
Forpligtelser	22,101	22,101	32,476	32,476	ikke rele- vant	ikke rele- vant	109,154
Betalinger	7,351	13,741	23,123	28,326	20,975	15,637	109,154

2.4. Forenelighed med den finansielle programmering og de finansielle overslag

- Forslaget er foreneligt med den gældende finansielle programmering.
- Forslaget kræver omprogrammering af de relevante poster i de finansielle overslag.
- Omprogrammeringen kan betyde, at bestemmelserne i den interinstitutionelle aftale må tages i brug.

2.5. Virkninger for budgettets indtægtsside

Ingen (vedrører tekniske aspekter ved en foranstaltningens gennemførelse).

3. BUDGETSPECIFIKATIONER

Udgifternes art		Nye	EFTA-deltagelse	Ansøgerlandenes deltagelse	Udgiftsområde i de finansielle overslag
OU/IOU	OB/IOB	JA/NEJ	JA/NEJ	JA/NEJ	Nr. 4
IOU	OB	JA	NEJ	NEJ	

4. RETSGRUNDLAG

Rådets forordning (EF) nr. 1488/96 af 23. juli 1996 om finansielle og tekniske ledsageforanstaltninger (MEDA) i forbindelse med reformen af de økonomiske og sociale strukturer inden for rammerne af Euro-Middelhavs-partnerskabet, ændret ved Rådets forordning (EF) nr. 780/98 af 7. april 1998 og Rådets forordning (EF) nr. 2698/2000 af 27. november 2000.

Rådets afgørelse 1999/311/EF af 29. april 1999 om vedtagelse af tredje fase af programmet for tværeuropæisk samarbejde inden for de videregående uddannelser (Tempus III) (2000-2006), ændret ved Rådets forordning (EF) nr. 2666/2000 af 5. december 2000.

5. BESKRIVELSE OG BEGRUNDELSE

5.1. Behov for EU-foranstaltninger

5.1.1. Mål

Forslaget vedrører udvidelse af Tempus-programmet til at omfatte de Middelhavslande, som ikke er medlem, og områder, der er anført i forordning (EF) nr. 1488/96 (Meda-programmet), som efterfølgende er ændret ved forordning (EF) nr. 2698/00.

Målet med det udvidede program vil fortsat være udvikling af videregående uddannelsessystemer i de støtteberettigede lande gennem et så afbalanceret

samarbejde som muligt med partnerne i alle Fællesskabets medlemsstater. Programmet skal navnlig:

- a) at fremme forståelsen og knytte tættere bånd mellem kulturer og skabe frie og fremgangsrige civilsamfund
- b) at lette udviklingen af de videregående uddannelser, så de bedre opfylder de nye socioøkonomiske og kulturelle behov i de støtteberettigede lande, ved:
 - i) at tage fat på udvikling og omlægning af læseplanerne på de prioriterede områder
 - ii) at reformere og udvikle dels strukturerne inden for de videregående uddannelser, dels de højere læreanstalter og deres forvaltning
 - iii) at udvikle kompetencegivende uddannelser med henblik på den afhjælpning af mangelen på kvalifikationer på højt niveau, der er nødvendig i forbindelse med de økonomiske reform- og udviklingstiltag, særlig gennem forbedring og styrkelse af forbindelserne med erhvervslivet
 - iv) at se nærmere på, hvordan de videregående almene og erhvervsfaglige uddannelser bidrager til dannelsen af gode samfundsborgere og styrkelsen af demokratiet.

5.1.2. Dispositioner, der er truffet på grundlag af forhåndsevalueringen

Tempus-programmet har været underkastet en række evalueringer, som har bekræftet, at det er et værdifuldt redskab til fremme af udviklingen af uddannelses-systemer gennem støtte til aktiviteter, som vedrører strukturelt samarbejde mellem universiteter i Fællesskabet og partnerlandene. Samarbejdet har ført til ændringer i akademiske læseplaner samt i praksis vedrørende ledelse af videregående uddannelsesinstitutioner. Programmet har vist sig at være et nyttigt redskab til fremme af udveksling af personale og studerende, og det har således bidraget til udviklingen af menneskelige ressourcer både i Fællesskabet og partnerlandene.

Ydermere har evalueringen vist, at programmet opfattes som et værdifuldt redskab til fremme af gensidig forståelse mellem deltagerne i de aktiviteter, som støttes. Uddannelse spiller en grundlæggende rolle i ændringen af holdninger, idet den gør det muligt for de unge generationer at sammenligne deres respektive nationale værdier. Der er bevis for, at uddannelsesprogrammer ikke kun påvirker de umiddelbart involverede, men også når ud i større kredse af befolkningen i de deltagende lande. Betydningen af denne effekt bør vurderes på baggrund af risikoen for en øget forekomst af fjendtlige holdninger grundet kulturelle og religiøse fordomme i både EU og de Middelhavslande, som ikke er medlemmer.

Kommissionens forslag om at vedtage den tredje fase af Tempus-programmet var *bl.a.* baseret på resultatet af en midtvejsevaluering af Tempus II-programmet (Takis). Konklusionerne af evalueringen sammen med dokumentation vedrørende den overordnede drift af programmet viser, at de foranstaltninger, som er planlagt i forbindelse med Tempus-programmet (fælleseuropæiske projekter, strukturelle og/eller supplerende foranstaltninger og individuelle stipendier), er hensigtsmæssige og effektive med hensyn til at nå programmets mål. Målene er formuleret således, at

de med mindre ændringer kan overføres til de forhold, som gør sig gældende i de Middelhavslande, som ikke er medlemmer, således at udvidelsen af Tempus til at omfatte Meda-landene ikke kræver en grundlæggende revision af de valgte indsatsområder på beslutningsplanet. De nødvendige ændringer er snarere krævet på gennemførelsesplanet.

Det nuværende forslag er derfor baseret på den positive evaluering af Tempus-programmet, som har bevist sit værd som et instrument til fremme af udviklingen af uddannelse i de pågældende lande.

5.1.3. Dispositioner, der er truffet på grundlag af den efterfølgende evaluering

Den efterfølgende evaluering gennemføres i henhold til Kommissionens nuværende evalueringspraksis og bestemmelserne i afgørelsen om Tempus III med henblik på at omorientere og/eller forny Tempus-programmet i tiden efter 2006. I henhold til afgørelsen om Tempus III skal evalueringen og Kommissionens efterfølgende anbefalinger være udarbejdet senest i juni 2004.

5.2. Indsatsområder og nærmere bestemmelser for støtten

Indsatsområderne omfatter de emner, som på nuværende tidspunkt er beskrevet i bilaget til afgørelsen om Tempus III:

Fælleseuropæiske projekter omfatter aktiviteter som f.eks.: fælles uddannelsesaktiviteter, foranstaltninger til fremme af reform og udvikling af de videregående uddannelser og af deres kapacitet, fremme af samarbejdet mellem universiteter, erhvervslivet og forskellige institutioner, udvikling af mobiliteten for universiteternes undervisningspersonale og administrative personale og for studerende inden for rammerne af fælleseuropæiske projekter.

Strukturelle og/eller supplerende foranstaltninger.

Individuelle stipendier.

Støtteforanstaltninger.

Indsatsområderne finansieres således:

- Tilskud på 100% gives kun som en undtagelse fra den overordnede regel om samfinansiering.
- Tilskud til samfinansiering med andre offentlige og/eller private tilskudsydere.
- 100% finansiering af køb af tjenesteydelser (f.eks. undersøgelser, publikationer og eksperter).

5.3. Gennemførelsesmetoder

Aktiviteterne skal gennemføres ved hjælp af eksisterende mekanismer under Tempus-programmet. I forbindelse med mekanismerne er der planlagt årlige indkaldelser af forslag og oprettelse af Tempus-informationskontorer i partnerlandene. Tempus-informationskontorerens rolle er at give oplysninger, at rådgive om programmet og at hjælpe Kommissionen med projektovervågningen. Det

eksisterende netværk af nationale kontaktpunkter i medlemsstaterne bidrager også til gennemførelsen af programmet.

Gennemførelsen forvaltes af internt personale og med ekstern teknisk bistand.

6. FINANSIELLE VIRKNINGER

6.1. Samlede finansielle virkninger for budgettets del B (hele programperioden)

6.1.1. Finansieringsstøtte

Forpligtelser i mio. EUR (3 decimaler)

Fordeling	2003	2004	2005	2006	n + 4	n + 5 ff.	I alt
Fælleseuropæiske projekter	16,76	16,76	25,26	25,26			84,04
Supplerende foranstaltninger	3,74	3,74	5,365	5,365			18,21
Individuelle stipendier	0,4	0,4	0,65	0,65			2,1
I ALT	20,9	20,9	31,275	31,275			104,35

6.1.2. Teknisk og administrativ hjælp, udgifter til støtte og IT (forpligtelsesbevillinger)

	2003	2004	2005	2006	n + 4	n + 5 ff.	I alt
1) Teknisk og administrativ bistand							
a) Kontorer for teknisk bistand:							
b) Anden teknisk og administrativ bistand: - intern: - ekstern: <i>Heraf til opbygning og vedligeholdelse af administrative edb-systemer:</i>							
1 i alt							
2) Støtteudgifter:	0,2	0,2	0,2	0,2			0,8
a) Undersøgelser:	0,2	0,2	0,2	0,2			0,8
b) Ekspertmøder:	0,1	0,1	0,1	0,1			0,4
c) Informations- og publikationsvirksomhed	0,1	0,1	0,1	0,1			0,4
2 i alt	0,6	0,6	0,6	0,6			2,4
I ALT	0,6	0,6	0,6	0,6			2,4

Derudover og i overensstemmelse med bestemmelserne i bilaget til Rådets afgørelse 1999/311/EF af 29. april 1999 om vedtagelse af Tempus III modtager Kommissionen den tekniske bistand, som er nødvendig for at understøtte de foranstaltninger, som træffes på grundlag af den i henhold til forslaget ændrede afgørelse.

6.2. Beregning af omkostningerne pr. foranstaltning i budgettets del B (hele programperioden)

Forpligtelser i mio. EUR (3 decimaler)

Fordeling	Type resultater (projekter, dossierer ...)	Antal resultater (i alt år 1-n)	Gennemsnitlige enhedsom- kostninger	Samlede omkostninger (i alt år 1-n)
	1	2	3	4=(2X3)
Fælleseuropæiske projekter	Multilaterale net (herunder udveksling af studerende og personale og udvikling af læseplaner)	187	0,450	84,04
Supplerende foranstaltninger	Projekter (tematisk netværksarbejde, udveksling af bedste praksis, pilotprojekter)	116	0,157	18,21
Individuelle stipendier	Udvekslinger	700	0,003	2,1
Støtteforanstaltninger	Informations- og rådgivningsaktiviteter	48	0,05	2,4
SAMLEDE OMKOSTNINGER				106,75

7. VIRKNINGER FOR PERSONALERESSOURCER OG ADMINISTRATIONS-UDGIFTER

Udgifterne til personaleressourcer og administration vil blive dækket via de ressourcer, som er tildelt GD EAC gennem den årlige bevillingsprocedure. Den årlige politiske strategi for 2003 bør tage den prioritet i betragtning i arbejdsprogrammet for 2002, som tildeles denne aktion.

7.1. Personalemæssige virkninger

Stillingstyper		Eksisterende og/eller nyt personale til forvaltning af foranstaltningen		I alt	Opgavebeskrivelse
		Faste stillinger	Midlertidige stillinger		
Tjenestemænd eller midlertidigt ansatte	A	2		2	Politikudvikling og programforvaltning, finansiel og administrativ forvaltning, sekretærbistand.
	B	1		1	
	C	2		2	
Andre personaleressourcer					
I alt		5		5	

7.2. Samlede finansielle virkninger af personaleforbruget

Arten af personaleressourcer	Beløb i EUR	Beregningsmetode
Tjenestemænd	540 000	5x108 000
Midlertidigt ansatte		
Andre personaleressourcer (oplys budgetpost)		
I alt	540 000	

7.3. Andre administrative udgifter som følge af foranstaltningen

Budgetpost (nummer og betegnelse)	Beløb i EUR	Beregningsmetode
Samlet bevilling (Afsnit A7)		
A0701 – Tjenesterejser	41 750	2 x 8 tjenesterejser (3 dage) x 2000 til tredjelande; 15 tjenesterejser x 650* inden for Fællesskabet
A07030 – Møder	19 500	2 arbejdsgruppemøder x 1 deltager x 15 medlemsstater x 650*
A07031 – Udvalg, der skal høres	Ingen finansielle virkninger	Intet behov for yderligere møder
Informationssystemer (A 5001/A-4300)		
Andre udgifter – del A (specificeres)		
I alt	61.250	

* Omkostninger pr. enhed.

Beløbene modsvarer de samlede udgifter i en tolv måneders periode.

I.	Samlet årligt beløb (7.2 + 7.3)	601 250 EUR
II.	Foranstaltningens varighed	4 år
III.	Foranstaltningens samlede omkostninger	2 405 000 EUR

8. RESULTATOPFØLGNING OG EVALUERING

8.1. Resultatopfølgningssystem

- Den tekniske bistand omfatter overvågning af programmerne.
- Den fortsatte overvågning af programmerne vil blive baseret på de oplysninger, Kommissionen direkte har adgang til (navnlig oplysninger fra de projekter, der støttes). Støttemodtagere skal indsende årsrapporter, slutrapporter, regnskaber samt, når det er hensigtsmæssigt, foreløbige rapporter, herunder de kriterier for resultatindikatorer, der er fastsat i forbindelse med udvælgelsesprocessen.
- Der udarbejdes en overvågningsmetode, som i nødvendigt omfang omfatter kontrolbesøg på stedet.
- Projekterne omfatter "indbygget" evaluering eller vil blive evalueret af eksterne eksperter eller interne medarbejdere og vil indeholde anvisninger vedrørende opfølgning.
- For enkeltstående projekter såsom seminarer og konferencer planlægger man at lade udvalgte repræsentanter for Kommissionen deltage med henblik på at kunne foretage en evaluering af resultaterne af foranstaltningerne og udarbejde en detaljeret evalueringsrapport.
- Revisioner på stedet vil blive gennemført i det omfang, hvori det skønnes nødvendigt.
- Endelig skal der foretages en overordnet evaluering af de finansierede foranstaltninger og programmer mindst hvert sjette år, og den første af disse evalueringer skal være tilendebragt inden for en periode på 3 år.

8.2. Hvordan og hvor ofte skal der evalueres?

Der vil blive gennemført en efterfølgende evaluering med fokus på den pågældende foranstaltning.

9. FORHOLDSREGLER MOD SVIG

I henhold til enhver aftale om støtte og kontrakt, der indgås mellem Kommissionen og støttemodtagerne, skal Kommissionen og Revisionsretten foretage kontrol på stedet hos modtagerne af et fællesskabstilskud, og de er i den forbindelse bemyndiget til at forlange dokumentation for enhver udgift, der er afholdt under en sådan kontrakt, aftale eller retshandel i løbet af de første fem år efter udløbet af kontraktperioden.

Støttemodtagerne har pligt til at forelægge rapporter og regnskaber. Indholdet heraf vil blive gennemgået, og udgifternes støtteberettigelse vil blive undersøgt i lyset af formålet med fællesskabsfinansieringen og under hensyntagen til de kontraktlige forpligtelser og principperne om forsigtig og sund økonomisk forvaltning.

I bilaget til finansieringsaftalerne findes en række oplysninger af administrativ og økonomisk art med henblik på at specificere, hvilke udgifter der er støtteberettigede under aftalerne. I påkommende tilfælde begrænses Fællesskabets dækning til

omkostningselementer, som er reelle, som kan identificeres, og som kan kontrolleres i støttemodtagerens regnskaber. Formålet hermed er at gøre det lettere at kontrollere og revidere projekter, som modtager finansiel støtte (og at evaluere dem i forbindelse med udvælgelsen).